

Unistus varvaskingadest. Balletistuudio 20 aastat

Hõljuda sulgkerge unelmana üle lava, varvaskingad vaevu maad puudutamas ... Väikeste tüdrukute suur unistus – ballett – on Rakveres käeulatuses. Juba 20 aastat. Rõõmu. Tahet. Püsivust. Ilu. Valu.

Me võtame balletiklassi vastu kõik. Kõik lapsed, kes soovivad, ütleb Anne Nõgu, Rakvere balleti hing, Kaurikooli balletistuudio looja ja väsimatu eestvedaja. See põhimõte on kehtinud esimesest päevast peale.

Kahekümne aastaga on baleriinitarkust kogunud sajad väikesed tüdrukud. Suuremadki. On tulnud ka kümne- ja kaheteistaastaselt. Uks on unistajatele avalik. Peab vaid jaguma tahet ja järjekindlust. Soovi teha rasket ja ilusat tööd. Praegu õpib ja harjutab balletistuudios 80 last neljaaastastest 17-aastasteni.

“Tahtsime pakkuda Rakveres midagi teistsugust, mida siin veel pole,” meenutab Anne Nõgu kahe aastakümne tagust algusaega. “Otsisime muusika- ja kunstikooliga Kaur oma teed. Kui muusikakoolist sai minna edasi õppima ja saada elukutseliseks muusikuks, siis miks mitte luua võimalus tantsijatele? Mõtlesin, et ka heaks moderntantsijaks saamisel peab olema klassikapõhi. Soovisin, et see oleks ballett.”

Kõigist ei pea saama baleriine, aga laps saab rühi, tantsuoskuse, oskuse hinnata ilusat muusikat ja balletikunsti.

Anne Nõgu

balletihing

Klassikaigatsus elas Anne Nõgu südames juba lapsepõlvest, põhikooliaegsest tantsimisest Rakvere pioneerimaja balletiringis. Ja klaveriõpingutest muusikakoolis.

“Mäletan väga selgelt mõnda esinemist KIT-i klubis, kus esitasime pardikeste tantsu. Aga õpetaja läks ära ja ring jäi pooleli. Mul pole sellest kahjuks ühtegi pilti ...” räägib ta.

Balletistuudio ristiemaks peab Anne Nõgu muusikaloolast Anne Peasket. “Mäletan, kui Anne ütles, et teab ühte tantsijat, ühte meest, kes võiks õpetama tulla. Ta viis mind kokku Janis Garancisega, kes just lõpetas töö Soomes Seinäjoel. Janis oli nõus tulema. See oli suur rõõm,” jutustab Anne Nõgu.

virumaateataja.p...

16.10.2020 00:00

Inna Grünfeldt

ajakirjanik

13000

Teater Vanemuine

Eesti Rahvusballett

Teater

Koolijuht märgib, et Janis Garancis, kes õpetas Rakvere balletilapsi kaks aastakümnet, puudus selle aja jooksul tunnist vaid kolm korda. "Siis oli tal vaja Soomes olla," lausub Nõgu imetlusega.

Balletigala

Kaurikooli balletistuudio sünnipäevagalal esindab stuudiot 17 vanima rühma tantsijat.

Esitatakse läbilõige senistest suurematest lavastustest "Uinuv kaunitar", "Bajadeer", "Sülfiid", "Raimonda".

Anne Nõgu: "Võib öelda, et tüdrukud tantsivad natuke üle oma võimete, aga arvan, et see on parem kui töötada alla oma võimete. Me pole balletikool, oleme huvikool, aga see, mille lavale toome, on ilus."

Galal esinevad külalised seitsmest balletikoolist ja -stuudiost, tantsijad [Vanemuisest](#) ning [Estonia priimabaleriin](#) Alena Shkatula.

Balletistuudio noorimad on neljaaastased tirtsud, kes astuvad tantsijateele mängulise õhinaga. "Muidugi nad kõik unistavad varvaskingadest," ütleb Anne Nõgu. Peab väikese pausi ja lisab: "Ja nad õnneks ei tea, kui valusad need on! Kui raske on nendega tantsida ...". Aga varvaskingadeta pole balletti.

Et varvaskingad jalga saada, peavad olema lihased väga tugevaks treenitud. Selleni jõutakse kuue-seitsme aastaga. Töö ja sihikindla treeninguga. Tahtejõuga. "Selle iluga käib valu kaasas. Nagu tippspordigagi," märgib Anne Nõgu. "Aga tahe sinna kõrgustesse jõuda on väga suur."

Balletistuudiolased on väga kohusetundlikud, üldse ei puudu, sõnab Anne Nõgu. Ütleb, et huvikoolide ülesanne on leida ja suunata edasi neid, kel on eeldused ja anded. Et see üks täht leida, peab alumine rida olema pikk. "Meil on seda rõõmu ka, et oleme balletikoolile andnud õpilasi," nimetab ta. Kaurikoolis alustas teed tantsija Mehis Saaber. Tantsu õpivad Eva Alamets,

Lisette Klaasmägi, Darina Mamedguseinova.

"Imetlusväärne, et meil on kakskümmend aastat olnud õpilasi. Siin väikeses linnas. Ja pühendunud vanemaid, kellele olen tänulik, et nad on lapse tantsuhuvi esikohale seadnud. Kes on mõelnud nagu mina, et kõigist ei pea saama baleriine, aga laps saab rühi, tantsuoskuse, oskuse hinnata ilusat muusikat ja balletikunsti. Et see on kultuuri ja hariduse osa," arutleb Nõgu.

Ta tunnustab õpetajaid, kes on olnud valmis aastate pikku sõitma Tallinnast või Tartust Rakverre balleti järelkasvu nimel. Janis Garancis. Piret Viikholm. Dagmar Rang-Saal. Dmitri Harchenko. “Neil on missioon,” rõhutab Anne Nõgu. Räägib tunnustavalt Eliis Uudeküllist, Liis Nillerist, Asti Kuusest.

Raamat

Et praegustel balletilastel oleks aastakümnete pärast, mida järelpõlvele näidata, sündis Anne Nõgu ja Keio Soomelti ideest raamat “Varvaskingades Rakvere”.

Stseenid linnaruumis lavastas Dmitri Harchenko, pildistasid Tiiu Heinsoo ja Teet Suur.

Anne Nõgu: “On palju raamatuid, kus on ballett ja linn: Pariis, London, Tartu. Nüüd ka Rakvere. On balletistseene ja elulisi pilte, palju ilusaid hetki ja mõtteid Rakverest.”

“Ballett on tantsude kuninganna. Ballett on ka distsipliin. Ja rituaalid. Mulle meeldib, et tunni lõpus tõusevad kõik püsti, et avaldada vastastikku tänu. See on ilus komme,” kõneleb Anne Nõgu. Tunnistab, et tema meelest on balletis kunsti täius: kaunis muusika, vaatepilt, ilusad rõivad ja liigutused. “Mõnikord ei saagi aru, miks on ballett nii ilus, aga see kõik kokku annab imelise terviku.”

Balletimaailma tipus on tehniliselt jõutud üsna inimvõimete piirini, aga on oluline, kas tantsija suudab tehnika juurde panna oma hinge, arvab Nõgu. Seda vaatavad näevad. “Tantsijat vaadates võid jääda külmaks, aga kui tants sind puudutab, on ta suutnud midagi rohkemat kui tehniline pool,” sõnab ta.

Kaurikooli noored baleriinid kaunistavad graatsiaga kodulinna põnevaid paiku.

Tiiu Heinsoo

Anne Nõgu ütleb, et tema põhitöö on ikkagi koolis ja balletiga tegeleb ta vabast ajast. “See on midagi hingele, annab emotsiooni ja teinekord toob pisara silma. Igal inimesel peab olema hingetoi. Ballett annab tasakaalu materiaalse maailmaga. Teed sellepärast, et armastad seda. Oled rõõmus, kui nii paljud tulevad kaasa. Olen tänulik, et elu on mulle niisuguse võimaluse andnud. Just siin, Rakveres.” Oma südamepõhjas loodab ta, et kahe aastakümnega on balletistuudio tegemised suutnud hajutada publiku eelarvamusi ning kasvatanud juurde mõne balletisõbra.

“Kui mõtled kakskümmend aastat ettepoole, tundub see üüratult pikk aeg. Kui vaatad kakskümmend aastat tagasi, on see nagu

silmapilk läinud,” sõnab Anne Nõgu vaikselt. “Hoida ühte asja toimimas kakskümmend aastat, on ... märk. See on meie nišš väikeses Rakveres.” Ja mõtleb hetke. “Mis edasi, ei oska öelda. Annan aru, et kakskümmend aastat ette mõelda on mul natuke palju, aga loodan, et balletipisik püsib ja jätkub ka siis, kui mina kord ameti maha panen.”

Dmitri Harchenko, koreograaf ja lavastaja

Olete Rakvere balletielu edendanud kuus aastat. Kuidas iseloomustate noorte balletihuvi ja arengut? Ei tohi unustada, et balletistuudio puhul räägime ikkagi huviharidusest. Arengut on. Kes pikemalt käivad, neil tekib koos olemise rõõm. See on samuti tähtis.

Kaurikoolist on tulnud Tallinna balletikooli lõpetanud tantsija Mehis Saaber. Kaks tüdrukut on lõpetanud Tallinna ülikoolis koreograafia eriala. Kaks nooremat tüdrukut õpivad Tallinna balletikoolis. Kaks tüdrukut plaanivad peale gümnaasiumi lõpetamist minna Tallinna ülikooli tantsu õppima.

See protsent pole suur, aga tekitab tulevaste tantsuinimeste ja professionaalsete tantsuinimeste põhja. Need on noored, kes tõsiselt tahavad tantsuga tegelda. Mis teile töös rõõmu teeb? Rõõmu pakuvad ilusad esietendused. Ja see, et stuudiolastest on kasvanud noori sõpru, kellega on tore suhelda ja kellelt ka vana Harchenko saab vahel nõu küsida. Millel põhineb balletistuudio kestmine ja areng? Juhi suurel soovil ja eestvedamisel. Millisena näete stuudio tulevikku? Võib juhtuda, et see muutub ühel hetkel tantsu- või balletikooliks.

Janis Garancis, balletipedagoog

Mis on Kaurikooli balletistuudio elujõu allikas? Anne Nõgu kui õige juht ja organisaator. Tema oskab hoida ja liita kollektiivi, maandada eri arvamustest tekkivaid pingeid. Ainult tänu temale on see kool püsinud 20 aastat. Õpetasin lapsi ka Soomes, kus õpetus oli natuke vabam, aga Anne tahab, et kõik oleks väga kõrgel tasemel. Mis ajendas teid 19 aastat käima Rakveres balletilapsi õpetamas? Mulle meeldib tegelda lastega, äratada neis huvi, innustada pingutama. Teha mitte ainult seda, mida tahan mina kui professionaal, vaid ka seda, mida nemad tahavad. See on ikkagi harrastus. Ballett on raske ala. See vajab eeldusi, tahtmist teha ja pingutada, et arenda.

Mulle meeldis tegelda ka täiskasvanud balletihuvilistega. Meeldib Rakvere linn, eriti kevadel. Siin on väga hea teater, Vallimägi, Pikk tänav. Siia tahad alati tagasi tulla.

Mehis Saaber, professionaalne tantsija

Kaurikooli balletistuudiost minu tantsijatee algas: seal tekkis rõõm liikumisest ja huvi tantsu vastu. Sellela poleks ma liikunud edasi balletikooli ega professionaalsesse tantsu- ja teatrimaailma.

Kaurikooli balletistuudios tegin ka oma esimesed õpetajasammud ja – naljaga pooleks öeldes – sain tugeva närvikava, et töötada väga erinevate inimestega, kes mõistavad tantsu erinevalt.

Kaurikooli balletistuudio oluline roll on samuti olnud arendada vastuvõtlikkust klassikalise tantsukunsti suhtes.